

Tüdrukute diskrimineerimine Pakistanis, eelkõige Malala Yousafzai juhtum

Euroopa Parlamendi 26. oktoobri 2012. aasta resolutsioon tüdrukute diskrimineerimise kohta Pakistanis ja eelkõige Malala Yousafzai juhtumi kohta (2012/2843(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni naiste olukorra kohta Afganistanis ja Pakistanis¹,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste ja demokraatia kohta Pakistanis, eriti 20. jaanuari 2011. aasta² ja 20. mai 2010. aasta³ resolutsioone,
- võttes arvesse oma 18. aprilli 2012. aasta resolutsiooni, mis käsitleb aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale⁴,
- võttes arvesse kõrge esindaja pressisesindaja 10. oktoobri 2012. aasta avaldust Pakistanis toimunud noore inimõiguste kaitsja tulistamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste edendamise agentuuri tegevdirektori 10. oktoobri 2012. aasta avaldust, milles mõistetakse hukka Malala Yousafzai ründamine,
- võttes arvesse 21. veebruaril 2011. aastal vastu võetud nõukogu järeldusi usust või veendumustest tingitud sallimatuse, diskrimineerimise ja vägivalla kohta,
- võttes arvesse ELi–Pakistani 2012. aasta märtsi viieaastast tegevusplaani, mille prioriteedid on hea valitsemistava, koostöö naiste mõjuvõimu suurendamise valdkonnas ja inimõiguste alane dialoog,
- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2012. aasta järeldusi Pakistani kohta, milles korratakse ELi ootuseid inimõiguste edendamise ja austamise alal,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Eriline tähelepanu lastele ELi välistegevuses” (COM(2008)0055),
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 26,
- võttes arvesse 18. detsembri 1979. aasta ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ja 20. detsembri 1993. aasta ÜRO deklaratsiooni naistevastase vägivalla kaotamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325 (2000) ja 1820 (2008)

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0591.

² ELT C 136 E, 11.5.2012, lk 90.

³ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 147.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0126.

naiste, rahu ja julgeoleku kohta ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1888 (2009) naiste- ja lastevastase seksuaalvägivalla kohta relvastatud konfliktis, milles rõhutatakse kõikide riikide vastutust selle eest, et lõpetataks karistamatus ja võetaks vastutusele inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude, sealhulgas naiste ja tütarlaste vastu suunatud seksuaalse ja muu vägivalla toimepanijad,

- võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et 9. oktoobril 2012, kui 14aastane Swati orust pärit tüdruk Malala Yousafzai oli koolibussis teel koju, võeti ta sihikule ning tulistati pähe ja kaela, tekitades talle raskeid kehavigastusi, ning rünnakus said haavata veel kaks tütarlast;
- B. arvestades, et Malala Yousafzai oli muutunud rahvusliku vastupanu sümboliks, võideldes oma 11. eluaastast saadik peetavas blogis Talibani püüete vastu jätta tüdrukud ilma haridusest; 2011. aasta detsembris anti talle riiklik noortele rahukaitsjatele mõeldud auhind (National Youth Peace Prize), mis hiljem nimetati tema auks ümber riiklikuks Malala-nimeliseks rahuauhinnaks (National Malala Peace Prize);
- C. arvestades, et Pakistani rühmitus Tehreek-e-Taliban (TTP) on võtnud vastutuse rünnaku eest ja esitanud rünnakujärgse avalduse, milles väidetakse, et kohustuslik on tappa igüks, kes juhib islamiseaduste vastast kampaaniat, ja teatakse, et kui Yousafzai oma vigastustest paraneb, püüab rühmitus teda jälle tappa;
- D. arvestades, et Pakistanis ja paljudes teistes moslemiriikides on aset leidnud protestiavaldused Malala Yousafzai ülistuseks ja toetuseks ning Talibani jõhkra rünnaku hukkamõistmiseks;
- E. arvestades, et julgeolekujõud reageerisid rünnakule, arreteerides mitmeid kuriteos kahtlustatavaid, ning arvestades, et Pakistani parlament on arutanud rünnaku hukkamõistmise ettepanekut, mis on aga kohanud peamise opositsioonipartei, Pakistani Moslemiliiga (N) vastuseisu;
- F. arvestades, et Malala Yousafzai ründamisele eelnenud 12 kuu sisse jääb inimõiguste kaitsjate Farida Afridi ja Zarteef Afridi tapmine, mis pandi toime väidetavalt nende tegevuse tõttu, mis oli suunatud naiste heaolu ja hariduse edendamisele;
- G. arvestades, et lähikuudel on Pakistanis jätkuvalt pandud toime rünnakuid relvastatud ja terroristaktikat kasutavate rühmituste poolt, keda mõjutab Taliban või Al Qaeda või kes on nendega seotud, sealhulgas TTP, ning et need rünnakud on sageli suunatud valitsushoonete, koolide ja tsiviilelanike, sh laste vastu Khyber Pakhtunkhwa provintsis, Föderaalhalduses Hõimualadel ja linnakeskustes;
- H. arvestades, et 2011. aastal teatati 11 juhtumist, kus relvastatud rühmitused kasutasid lapsi enesetapurünnakute korraldamisel, lapsed langevad jätkuvalt valimatute, isetehtud lõhkeseadmetega või enesetapurünnakutena läbi viidavate rünnakute ohvriks, kõnealusel ajavahemikul hukkus 57 last maamiinide, sõjategevusest mahajäänud lõhkekehade ja isetehtud lõhkeseadmete läbi, pommiplahvatustes, tulevahetustes ja sihipärastes rünnakutes, ja 13. septembril 2011 olevat TTP rünnanud Khyber Pakhtunkhwas koolibussi, tappes neli last;
- I. arvestades, et valitsuse esitatud andmete kohaselt hävitati Khyber Pakhtunkhwa

provintsis 2012. aastal Talibaniga kestva konflikti tõttu 246 kooli (59 tüdrukute ja 187 poiste kooli) ning tekitati kahjustusi 763 koolile (244 tüdrukute ja 519 poiste kooli), jättes seeläbi tuhandeid lapsi kooliharidusest;

- J. arvestades, et 2009. aastast saadik on relvastatud rühmitused võtnud pommirünnakute ja isetehtud lõhkeseadmete rünnakute otsesihiks tüdrukute koolid, mille tagajärjel hävis 2011. aastal Föderaalhalduses Hõimualadel ja Khyber Pakhtunkhwas osaliselt või täielikult 152 koolihoonet; arvestades, et teadete kohaselt olid rünnakud mõeldud kättemaksuks piirkonnas läbi viidud sõjaväeoperatsioonide eest ning suunatud ilmaliku ja tütarlastele antava hariduse vastu; arvestades, et kõige hiljutisem rünnak tüdrukute koolile pandi toime 25. septembril 2012 Charsadda piirkonnas;
- K. arvestades, et Pakistanis on paljude naiste ja tütarlaste olukord jätkuvalt ülitõsine, ning arvestades, et üleilmse soolise ebavõrdsuse indeksi (Global Gender Gap Index) kohaselt on Pakistan maailmas naiste olukorra ohtlikkuse poolest kolmandal kohal;
- L. arvestades, et Unesco programmi „Haridus kõigile” 16. oktoobri 2012. aasta ülemaailmsest järelevalvearuandest selgub, et Pakistan on vähendanud haridusele kulutatavat summat nii, et see moodustab vähem kui 2,3 % rahvamajanduse kogutoodangust, hoolimata sellest, et riik on koolis mitte käivate tüdrukute arvu poolest teisel kohal maailmas;
- M. arvestades, et tüdrukud on jätkuvalt sageli koduvägivalla, inimkaubanduse ja sundabielude ohvrid või neid kasutatakse kaubana vaidluste lahendamisel;
- N. arvestades, et suurel osal juhtudest ei esitata naiste ja tütarlaste suhtes vägivalla toimepanijatele süüdistust;
- O. arvestades, et kuigi Pakistanis on mitmeid naisi diskrimineerivaid õigusakte, kehtestas Pakistani valitsus 2011. ja 2012. aastal uusi seaduseid, mille abil tõhusamalt võidelda naiste diskrimineerimise ja nendevastase vägivalla vastu, sealhulgas seadused sundabielude vastu, naiste töökohal ja kodus ahistamise vastu ja happerünnakute vastu; arvestades, et neid seaduseid ei ole veel rakendatud ega jõustatud;
- P. arvestades, et Talibani kontrolli suurenemisel teatavates piirkondades on halvad tagajärjed naiste ja tütarlaste jaoks, sest see takistab neil oma õigusi kasutada;
- Q. arvestades, et EL on oma 2012. aasta märtsi viieaastases tegevusplaanis kinnitanud oma kindlat tahet rajada Pakistaniga vastastikusel huvil ja ühistel väärtustel rajanev tugev pikaajaline partnerlus ning toetada Pakistani demokraatlikke institutsioone, tsiviilvalitsust ja kodanikuühiskonda;
- R. arvestades, et EL on valmis koostööks, kuid eeldab, et Pakistan täidab oma rahvusvahelisi kohustusi, eriti julgeoleku ja inimõiguste, sealhulgas naiste õiguste valdkonnas;
- S. arvestades, et 5. juunil 2012 teatasid EL ja Pakistan terrorismivastase juhtkomitee loomisest eesmärgiga teha terrorismivastases võitluses tihedamat koostööd;
- T. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 5 on sätestatud, et demokraatia edendamine ning inimõiguste ja kodanikuvabaduste austamine on Euroopa Liidu

aluspõhimõtted ja eesmärgid, millele tuginetakse ühiselt kolmandate riikidega suhtlemisel; arvestades, et ELi kaubandus- ja arenguabi tingimuseks on inimõiguste ja vähemuste õiguste järgimine;

1. mõistab sügavalt hukka Malala Yousafzai vägivaldse ründamise ja ta kahele klassikaaslasele tõsiste vigastuste tekitamise, märkides, et rünne kujutas endast lapse õiguste tõsist rikkumist ning rünnet põhiliste inimväärtuste ja Pakistani inimõiguslaste vastu;
2. väljendab oma imetlust ja tunnustust Malala Yousafzaile seoses vaprus ja otsustavusega, millega ta on väga noorest peast võidelnud tütarlaste õiguse eest haridusele, saades eeskujuks paljudele temavanustele tütarlastele; tunneb heameelt kiire arstiabi üle, mida andsid Pakistani sõjaväemedikud ja Ühendkuningriigi arstid, ning loodab südamest, et ta toibub oma rasketest vigastustest täielikult;
3. väljendab rahulolu rünnaku laialdase hukkamõistuga suure osa Pakistani ühiskonna, islami õpetlaste ja enamike suurearakondade poolt; kutsub kõik erakondi üles mõistma kindlalt hukka TTP, kes võttis endale vastutuse ründamise eest;
4. väljendab oma toetust kõikidele Pakistani perele, kes julgustavad oma tütarde hariduse omandamist;
5. kutsub Pakistani valitsust üles tagama Malala Yousafzai ja tema perekonna turvalisuse ning andma rünnaku toimepanijad kohtu alla; kutsub Pakistani valitsust üles tagama teiste inimõiguslaste, eelkõige nende ühiskonnas ja poliitikas aktiivsete naiste ja tütarlaste turvalisuse, kes on saanud ähvardusi Talibanilt ja muudelt äärmusrühmitustelt; väljendab muret teadete üle, et ähvardatud on 17-aastast Hinna Khan'i ja tema perekonda;
6. tunneb sügavat muret naiste ja tütarlaste olukorra pärast ning korduvate teadete pärast laste ja naiste õiguste rikkumiste kohta Pakistanis, sealhulgas teated, mille kohaselt kasutavad relvastatud rühmitused lapsi enesetapurünnakuteks; rõhutab, et naiste ja tütarlaste olukord Pakistanis nõuab kiires korras teravamat rahvusvahelist tähelepanu;
7. tunneb sügavat muret vägivaldse äärmusluse süvenemise pärast, mis kujutab endast tõsist ohtu naistele ja tütarlastele, ning hirmutamise ja vägivalla kasutamise pärast, mistõttu on Föderaalhalduses Hõimualadel ja Khyber Pakhtunkhwas tütarlaste koole õhku lastud ja naisi piitsutatud;
8. nõuab tungivalt, et Pakistani ametiasutused annaksid vägivallale õhutavad isikud ja rühmitused kohtu alla, eelkõige need, kes kutsuvad üles tapma selliseid isikuid ja rühmitusi, kellega nad ei ole ühel meelel;
9. nõuab, et Pakistani valitsus teeks palju enamat sunniviisilise kadumise sadade, kui mitte tuhandete ohvrite leidmiseks Pakistanis, kelle hulgas on ka lapsed, mõned neist kõigest üheksa- ja kümneaastased tütarlapsed; nõuab, et avaldataks selle probleemi ulatuse küsimuses läbiviidud valitsuse siseuurimise tulemused;
10. peab tervitatavaks Föderaalhalduses Hõimualade 10. jaanuaril 2012 algatatud lastekaitse poliitikat, millega püütakse rakendada kaitseteenistuste ja lastekaitseüksuste kava kõikides Föderaalhalduses Hõimualade ametites;

11. tunneb heameelt asjaolu üle, et Khyber Pakhtunkhwa provintsis juba kehtivat 2010. aasta lapsekaitse õigusakti laiendatakse nüüd viivitamata Provintsihalduses Hõimualadele, sealhulgas Swatile; loodab, et selle õigusakti tulemuslik kohaldamine aitab muuta Provintsihalduses Hõimualasid seaduskuulekaks;
12. nõuab tungivalt, et Pakistani valitsus kasutaks praegust edasiminekut ning parandaks naiste ja tütarlaste õigusi, vaadates läbi ja reformides Hudoodi määrused ning tõendite seaduse, laste abiellumist piirava seaduse ja muud õigusaktid, mis rikuvad naiste staatust ja õigusi ning muudavad nad seaduse silmis alamaks;
13. väljendab rahulolu uute õigusaktidega, mille Pakistani valitsus võttis vastu 2011. ja 2012. aastal, et võidelda tõhusamalt naiste diskrimineerimise ja naistevastase vägivalla vastu, ning palub valitsusel tagada nende uute õigusaktide tegelik rakendamine ja jõustamine;
14. nõuab tungivalt, et Pakistani valitsus teeks tihedat koostööd ÜRO ja ELiga aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel, eelkõige teise eesmärgi puhul, mille kohaselt saavad 2015. aastal kõik lapsed, nii tüdrukud kui ka poisid, omandada täieliku alghariduse; kutsub Pakistani valitsust üles seadma prioriteediks kooliharidust omandavate tütarlaste arvu suurendamise ning nende turvalisuse tagamise hariduse omandamisel;
15. palub Pakistani valitsusel suurendada riigikoolide rahastamist ning võtta tulemuslikud meetmed kohustusliku põhihariduse õppekava standardi ning kõigi era- ja riigivalduses koraanikoolide – mis on eriti maapiirkondades sageli ainsaks hariduseallikaks – inspekteerimise korra kehtestamiseks;
16. palub komisjonil töötada koos Pakistani valitsusega välja haridusprogrammid, mille eesmärk on parandada Pakistani naiste kirjaoskust ja haridust ning mis oleksid arenguabipoliitika osaks;
17. nõuab komisjonilt, nõukogult ja rahvusvaheliselt üldsuselt tungivalt oluliselt rohkem rahalisi vahendeid tegevuse jaoks, mille eesmärk on kaitsta naisi ja tütarlapsi vägistamise, väärkohtlemise ja perevägivalla eest, ning toetada meetmeid, et võimaldada naiste ja tütarlaste diskrimineerimise vastaseid kodanikuühiskonna liikumisi;
18. kutsub komisjoni üles tegutsema vastavalt oma teatistes „Eriline tähelepanu lastele ELi välistegevuses” lastele antud töotusele ning tagama, et EL teeb kõik võimaliku laste õiguste edendamiseks ja kaitsmiseks;
19. nõuab, et naiste ja laste õigusi käsitletakс selgesõnalist kõigis inimõigustealastes dialoogides, kusjuures erilist tähelepanu nõuab võitlus igasuguse naiste ja tütarlaste vastase diskrimineerimise ja vägivalla, eelkõige sundabielude, perevägivalla ja naiste tapmise vastu ning nende likvideerimise nimel, ning nõuab, et sellise julmuse kaotamise kohustusest kõrvalehoidmist ei tohi lubada õigustada mitte mingisuguste kommete, traditsioonide ega usuliste tavade; on arvamisel, et laste abiellumise tava ennetamine on äärmiselt oluline tagamaks Pakistani teismeliste tütarlaste põhiõiguste austamist;
20. palub asjaomastel ELi institutsioonidel jätkata ühiskonna ususallivuse küsimuse rõhutamist Pakistaniga peetavas poliitilises dialoogis, sest sellel küsimusel on erakordne tähtsus pikaajalises võitluses islamiäärmusluse vastu;

21. nõuab tungivalt, et asjaomased Euroopa Liidu institutsioonid nõuaksid Pakistani valitsuselt Euroopa Liidu ja Pakistani Islamivabariigi vahelises koostöölepingus sätestatud demokraatia ja inimõiguste klausli järgimist; kordab uuesti oma üleskutset Euroopa välisteenistusele ja eelkõige ELi inimõiguste eriesindajale anda regulaarselt aru koostöölepingu ning demokraatia ja inimõiguste klausli rakendamise kohta, sealhulgas naiste ja laste õiguste kasutamine;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, Euroopa välisteenistusele, Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO soolise võrdsuslikkuse ja naiste õiguste edendamise agentuurile, ÜRO Inimõiguste Nõukogule ning Pakistani valitsusele ja parlamendile.